

Dalens børnehuse børnefællesskabs-strategi 2023

Udarbejdet marts 2023 på baggrund af vores forandringsmodel og proces i efteråret 2022 på bl.a. personalemøde og pædagogisk weekend.

At deltage i fællesskaber (og følelsen af at deltage) er en vigtig faktor i børns liv og afgørende for deres trivsel og udviklingsmuligheder. Deltagelse i børnefællesskaber er fundamentet for børn og unges videre sociale liv og færden i samfundet.

Den styrkede pædagogiske læreplan siger det meget godt:

Uddrag fra den styrkede pædagogiske læreplan

Børnefællesskaber

"Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til."

"I dagtilbud indgår børn i et socialt fællesskab sammen med andre børn og voksne. De konkrete børn og det pædagogiske personale, der er til stede i dagtilbuddet, er fælles om at skabe det sociale rum, hvor igennem de enkelte børn lærer og udvikler sig. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet."

"Dagtilbuddets børnefællesskaber skal også skabe rum for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, og at mobning forebygges."

"Børn i udsatte positioner skal være en betydningsfuld del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet."

Kilde: Den styrkede pædagogiske læreplan, 2018, s. 21 og 26.

I vores børnehuse sigter vi mod, at hvert barn indgår i et fællesskab med andre børn og voksne, og er fælles om at skabe det sociale rum, som det enkelte barn lærer og udvikler sig igennem. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn stor betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

Vi har også for øje, at et fællesskab er individuelt fra barn til barn - børn har forskellige personligheder, forudsætninger og behov. Det er derfor vigtigt, at vi voksne er nysgerrige og bruger tid på at lære barnet at kende. Relationen er altid den voksnes ansvar, og dermed bliver deltagelse i børnefællesskaber også den voksnes ansvar at arbejde kontinuerligt med.

Dagtilbudsloven siger det meget fint:

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammer for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

I vores børnehus, har vi en fælles forståelse af et børnefællesskab når:

- Barnet viser interesse og glæde for at deltage i aktiviteter og leg med andre.
- Barnet selv føler/giver udtryk for at være en del af et fællesskab, også selvom barnet leger i periferien/ved siden af de andre.
- Barnet er glad og tryk i en given situation sammen med andre børn.
- Barnet oplever venskaber med en eller flere andre børn.
- Barnet selv vælger "til" - f.eks. ved at sige ja til at gå med på legepladsen/sandkassen, ved at forholde sig observerende ift. de andre og det de er optagede af
- Barnet deltager i en given aktivitet ud fra de forudsætninger og kompetencer barnet er i stand til på det givne tidspunkt – eks. en samling
- Børnene har en fælles opmærksomhed på noget

Hvordan arbejder vi med at støtte barnet til deltagelsesmuligheder i et børnefællesskab med udgangspunkt i barnets udviklingsalder?

- Når vi benævner de børnefællesskaber, vi ser overfor børnene. Bl.a. i vuggestuealder.
- Når vi ser initiativerne, som børnene tager og støtter op om det.
- Når vi italesætter børnene positivt overfor de andre børn.
- Når vi skaber gode legemiljøer og ro til fordybelse.
- Når vi er opmærksomme på, hvornår vi går foran, ved siden af og bagved børnene.
- Når vi medvirker til fællesskab omkring enkelte børn med en leg/interesse som et udsat barn mestrer og er optaget af – skinner og forstørrer på det udsatte barns kompetencer eller interesser.
- Når vi skaber fælles referencerammer for børnene.

- Når vi løbende at evaluere børnenes deltagelse i fællesskabet - ex. Ved at benytte TOPI og evalueringscirklen.
- Når vi er rollemodeller for fælleslege på/i legeplads, salen, græsplæne og lign.
- Når vi voksne er opmærksomme og fleksible i strukturen, så børnene får øje på hinanden på tværs af stuer, og fx kan spise hos hinanden.
- Når vi laver legegrupper og dermed hjælper barnet med at se andre venskaber, end de venner barnet ellers selv ville vælge.
- Når vi giver barnet nogle redskaber til, hvordan det kan tilbyde sig selv i en leg på en konstruktiv måde
vi undersøger hvad legen går ud på, og hvilken rolle der evt. kunne mangle (i stedet for at spørge direkte om man må være med)
- Når vi er et "skridt" foran, fx ved middagsmaden at høre børnene, hvem de vil lege med på legepladsen.

Forventninger til det pædagogiske personales ansvar i hverdagen med udgangspunkt i, at relationen til barnet altid er den voksnes ansvar.

- Vi er gode rollemodeller, er i øjenhøjde og på gulvet sammen med børnene.
- Vi skal være kreative og tænke ud af boksen. Vise engagement, og tør fejle som voksen.
- Vi er opmærksomme på, at alle børn oplever en tryk barn/voksen relation.
- Vi er bevidste om barnets udviklingsalder, i forhold til de forventninger vi stiller barnet.
- Vi inddrager altid forældrene i samarbejdet omkring barnets trivsel.
- Vi fordeler os i huset og på stuerne.
- Vi er altid nysgerrige og undersøgende, så vi ser muligheder fremfor begrænsninger.
- Vi er opmærksomme på, hvornår vi taler om børnene.
- Vi er bevidste om, hvordan vi omtaler børnene med hinanden, så vi har fokus på barnets kontekst og ressourcer.
- Vi er en aktiv deltager i lege, hvor vi kan give børnene alternative handlemuligheder, hvis legen er udfordrende for barnet.
- Vi er fleksible i vores praksis og griber børnenes initiativer.
- Vi planlægger hverdagen, så den tilgodeser barnets deltagelses muligheder i børnefællesskabet.
- Vi husker at gentage lege rigtig mange gange, og så lidt flere gange, fordi gentagelser skaber læring, så børnene opnår små succesoplevelser.

Forventninger til forældresamarbejde:

- Vi snakker med forældrene om venskaber og betydning af børnefællesskaber, i den daglige dialog, på forældremøder og forældresamtaler.
- Vi opfordrer forældrene til at arrangere legeaftaler i fritiden, som kan skabe grobund for fællesskaber i institutionen
- Vi samarbejder med forældrene omkring barnets børnefællesskaber eks. at lave aftaler om at barnet kommer inden samling og aktivitetsstart, så de er med i fællesskabet fra start.
- Vi deler vores oplevelser og observationer med forældrene om barnets deltagelse i børnefællesskaber i løbet af dagen. Derudover lægger vi billeder på Aula, der også illustrerer fællesskabet i vores børnehus.

Forudsætningen for at lykkes med børnefællesskaber i Dalens er, at personalet tilegner sig viden og bruger vores pædagogiske værktøjer – både i egen praksis og i samarbejde med kollegaer og forældre.

- TOPI
- Kompetencehjul
- Den styrkede pædagogiske læreplan
- Handleplaner
- Marte Meo
- Evalueringscirklen
- Kvalid
- At drøfte børnefællesskaber på stuemøder.